Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

►**B** **EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/91/EG**

av den 16 december 2002

om byggnaders energiprestanda

(EGT L 1, 4.1.2003, s. 65)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1137/2008 av den 22 oktober 2008	L 311	1	21.11.2008

▼B

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/91/EG

av den 16 december 2002

om byggnaders energiprestanda

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ([3]),

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ([4]), och

av följande skäl:

(1) I artikel 6 i fördraget föreskrivs att miljöskyddskraven skall integreras i utformningen och genomförandet av gemenskapens politik och verksamhet.

(2) I artikel 174 i fördraget anges att naturresurserna skall utnyttjas varsamt och rationellt; dessa resurser utgörs bland annat av oljeprodukter, naturgas och fasta bränslen, som är viktiga energikällor men också det främsta upphovet till utsläpp av koldioxid.

(3) Ökad energieffektivitet är en viktig del av det paket av handlingsprogram och åtgärder som krävs för att följa Kyotoprotokollet och bör finnas med i varje politiskt åtgärdspaket avsett att uppfylla ytterligare åtaganden.

(4) Styrning av efterfrågan på energi är ett viktigt instrument för gemenskapen för att kunna påverka den globala energimarknaden och därigenom försörjningstryggheten avseende energi på medellång och lång sikt.

(5) I sina slutsatser av den 30 maj 2000 och den 5 december 2000 stödde rådet kommissionens handlingsplan för ökad energieffektivitet och begärde särskilda åtgärder i byggnadssektorn.

(6) Bostads- och tjänstesektorn som till största delen utgörs av byggnader, står för mer än 40 % av den slutliga energianvändningen i gemenskapen och expanderar, vilket ofrånkomligen innebär att energianvändningen i sektorn kommer att öka och följaktligen även koldioxidutsläppen.

(7) Rådets direktiv 93/76/EEG av den 13 september 1993 om begränsning av koldioxidutsläpp genom en förbättring av energieffektiviteten (SAVE) ([5]), som innehåller krav på medlemsstaterna att utveckla, genomföra och rapportera om program inom området energieffektivitet i byggnadssektorn, har nu börjat visa resultat. Det behövs dock ett kompletterande rättsligt instrument

([1]) EGT C 213 E, 31.7.2001, s. 266 och EGT C 203 E, 27.8.2002, s. 69.
([2]) EGT C 36, 8.2.2002, s. 20.
([3]) EGT C 107, 3.5.2002, s. 76.
([4]) Europaparlamentets yttrande av den 6 februari 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 7 juni 2002 (EGT C 197 E, 20.8.2002, s. 6) och Europaparlamentets beslut av den 10 oktober 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).
([5]) EGT L 237, 22.9.1993, s. 28.

▼B

för fastställande av mer konkreta åtgärder, så att den stora outnyttjade potentialen för energibesparingar kan realiseras och de stora skillnaderna mellan medlemsstaternas resultat inom denna sektor kan minskas.

(8) I rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter ([1]) krävs att byggnadsverket och dess installationer för uppvärmning, kylning och ventilation skall vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att den mängd energi som behövs är liten med hänsyn till klimatförhållandena på platsen och värmekomforten för brukarna.

(9) Vid åtgärder för att ytterligare förbättra byggnaders energiprestanda bör klimatförhållanden och lokala förhållanden beaktas samt även inomhusklimat och kostnadseffektivitet. Åtgärderna bör inte strida mot andra väsentliga krav på byggnader som tillgänglighet, varsamhet och byggnadens avsedda användning.

(10) Byggnaders energiprestanda bör beräknas på basis av en metodik, som kan differentieras på regional nivå, som förutom värmeisolering även inbegriper andra allt viktigare faktorer, exempelvis värme- och luftkonditioneringsanläggningar, användning av förnybara energikällor samt utformning av byggnaden. Ett gemensamt tillvägagångssätt, genomfört av kvalificerade och/eller auktoriserade experter, vars oberoende garanteras på grundval av objektiva kriterier, kommer att bidra till att medlemsstaterna får gemensamma spelregler i fråga om deras insatser för att spara energi i byggnadssektorn och kommer att förbättra insynen för presumtiva köpare och användare i fråga om energiprestanda på gemenskapens fastighetsmarknad.

(11) Kommissionen avser att ytterligare utveckla standarder såsom EN 832 och prEN 13790, även med hänsyn till luftkonditioneringssystem och belysning.

(12) Eftersom byggnader påverkar den långsiktiga energianvändningen bör nya byggnader uppfylla de minimikrav för energiprestanda som är skräddarsydda efter det lokala klimatet. Bästa praxis bör i detta avseende riktas mot optimalt utnyttjande av sådana faktorer som innebär förbättrad energiprestanda. Eftersom möjligheten att använda sig av alternativa energiförsörjningssystem i allmänhet inte är utforskad till fullo, bör den tekniska, miljömässiga och ekonomiska genomförbarheten övervägas i fråga om alternativa energiförsörjningssystem; detta kan göras en gång, av medlemsstaten, genom en utredning som resulterar i en förteckning över energihushållningsåtgärder – för genomsnittliga lokala marknadsvillkor – som uppfyller kriterierna för kostnadseffektivitet. Innan byggande inleds kan det krävas specifika analyser om åtgärden eller åtgärderna bedöms vara genomförbara.

(13) Större renoveringar av befintliga byggnader över en viss storlek bör ses som en möjlighet att vidta kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra energiprestandan. Större renoveringar är exempelvis sådana fall där den totala renoveringskostnaden för byggnadens skal och/eller energiinstallationer såsom uppvärmning, varmvattenförsörjning, luftkonditionering, ventilation och belysning överstiger 25 % av byggnadens värde, exklusive värdet av den mark där byggnaden är belägen, eller där mer än 25 % av skalet på byggnaden skall renoveras.

(14) Förbättring av en befintlig byggnads totala energiprestanda innebär emellertid inte nödvändigtvis totalrenovering av byggnaden utan kan vara begränsad till de delar som är mest betydelsefulla för en byggnads energiprestanda och som är kostnadseffektiva.

([1]) EGT L 40, 11.2.1989, s. 12, direktiv ändrat genom direktiv 93/68/EEG (EGT L 220, 30.8.1993, s. 1).

▼B

(15) Krav som ställs vid renovering av befintliga byggnader bör inte vara oförenliga med byggnadens avsedda funktion, kvalitet eller karaktär. Det bör vara möjligt att tjäna in merkostnader för en sådan renovering inom en rimlig tid i förhållande till investeringens förväntade tekniska livslängd genom ökad energibesparing.

(16) Certifiering kan åtföljas av stimulansprogram i syfte att underlätta lika tillgång till förbättrad energiprestanda eller grunda sig på avtal mellan intressentorganisationer och ett organ som utses av medlemsstaten eller genomföras av energitjänsteföretag som har åtagit sig att göra de särskilda investeringarna. De antagna systemen bör övervakas och följas upp av medlemsstaterna, som även bör underlätta användandet av incitamentsystem. I möjligaste mån bör certifikatet beskriva den faktiska situationen beträffande byggnadens energiprestanda och det kan revideras i enlighet därmed. Myndighetsbyggnader och byggnader som allmänheten ofta besöker bör fungera som förebilder genom att man där tar hänsyn till miljö- och energifaktorer, och därför bör dessa byggnader energicertifieras med jämna mellanrum. Denna information om energiprestanda bör spridas bättre till allmänheten genom att energicertifikaten anslås tydligt. Om man dessutom visar den rekommenderade inomhustemperaturen jämte den faktiska inomhustemperaturen, bör det avhålla från obetänksam användning av värme-, luftkonditionerings- och ventilationssystem. Detta bör bidra till att onödig energianvändning undviks och till att ett behagligt inomhusklimat (värmekomfort) garanteras i förhållande till utomhustemperaturen.

(17) Medlemsstaterna får också använda andra sätt/åtgärder, som inte nämns i detta direktiv, för att främja bättre energiprestanda. Medlemsstaterna bör uppmuntra en bättre energiförvaltning med beaktande av byggnadernas nyttjandefrekvens.

(18) Under de senaste åren har luftkonditionering blivit allt vanligare i de sydeuropeiska länderna. Detta skapar betydande problem vid tidpunkter med effekttoppar, elkostnaderna ökar och energibalansen störs i dessa länder. De strategier som leder till förbättring av byggnaders termiska prestanda under sommarmånaderna bör prioriteras. Därför bör passiv kylteknik vidareutvecklas, framför allt sådan teknik som leder till förbättring av inomhusklimatet och av mikroklimatet kring byggnaderna.

(19) Regelbundet underhåll av värmepannor och luftkonditioneringssystem av kvalificerad personal bidrar till att systemen förblir korrekt inställda enligt produktspecifikationerna och säkerställer därigenom att de ur miljö-, säkerhets- och energisynpunkt fungerar optimalt. I varje situation då ett utbyte kan vara aktuellt med tanke på kostnadseffektiviteten bör en oberoende bedömning göras av hela värmesystemet.

(20) Att de boende i en byggnad faktureras för kostnaderna för uppvärmning, luftkonditionering och varmvatten, beräknat i förhållande till den reella förbrukningen, skulle kunna bidra till energibesparing inom bostadssektorn. De boende bör kunna reglera sin egen förbrukning av värme och varmvatten i den mån detta är kostnadseffektivt.

(21) I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i artikel 5 i fördraget bör de allmänna principerna i ett system för krav på energiprestanda samt systemets mål fastställas på gemenskapsnivå, men detaljerna i genomförandet bör lämnas åt medlemsstaterna, så att varje medlemsstat kan välja den ordning som bäst överensstämmer med dess särskilda förutsättningar. Detta direktiv är begränsat till det minimum som krävs för att uppnå dessa mål och går inte utöver vad som är nödvändigt för ändamålet.

(22) Det bör finnas möjlighet att snabbt anpassa beräkningsmetodiken och för medlemsstaterna att regelbundet se över minimikraven för

▼B

byggnaders energiprestanda med hänsyn till den tekniska utvecklingen, bland annat när det gäller byggnadsmaterialens isolerande egenskaper (eller kvalitet), och till den framtida utvecklingen inom standardiseringen.

(23) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ([1]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta direktiv är att främja en förbättring av energiprestanda i byggnader i gemenskapen samtidigt som hänsyn tas till utomhusklimat och lokala förhållanden samt till krav på inomhusklimat och kostnadseffektivitet.

I detta direktiv fastställs krav i fråga om följande:

a) Den allmänna ramen för en beräkningsmetodik för byggnaders integrerade energiprestanda.

b) Tillämpningen av minimikrav på nya byggnaders energiprestanda.

c) Tillämpningen av minimikrav på energiprestanda i befintliga stora byggnader som genomgår större renoveringar.

d) Energicertifiering av byggnader.

e) Regelbundna kontroller av värmepannor och luftkonditioneringssystem i byggnader samt en bedömning av värmeanläggningen om värmepannorna i den är äldre än 15 år.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med:

1. *byggnad*: en takförsedd konstruktion med väggar, för vilken energi används för att påverka inomhusklimatet; med byggnad kan avses en byggnad i sin helhet eller delar av byggnaden som har utformats eller ändrats för att användas separat,

2. *en byggnads energiprestanda*: en byggnads energimängd beräknad som faktisk eller beräknad förbrukning för att uppfylla olika behov som är knutna till normalt bruk av byggnaden, vilket bl.a. kan inbegripa uppvärmning, vattenuppvärmning, kylning, ventilation och belysning. Denna mängd skall återges i en eller flera numeriska indikatorer, som beräknats med beaktande av isolering, tekniska egenskaper och typ av installation, byggnadens utformning och placering ur klimatperspektiv, exponering för sol och påverkan av närliggande byggnader, egen energiproduktion samt andra faktorer, inbegripet inomhusklimatet, som påverkar energibehovet,

3. *en byggnads energicertifikat*: ett certifikat, som erkänns av medlemsstaten eller en juridisk person som har utsetts av denna stat, vilket innehåller en byggnads energiprestanda, beräknad i enlighet med en metodik som grundas på den allmänna ramen i bilagan,

4. *kombinerad värme- och elproduktion*: samtidig omvandling av primära bränslen till mekanisk eller elektrisk energi och värmeenergi, med uppfyllande av vissa kvalitetsvillkor för energieffektiviteten,

([1]) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

5. *luftkonditioneringssystem*: en kombination av alla de komponenter som krävs för att åstadkomma en form av luftbehandling som innebär att temperaturen regleras eller kan sänkas, eventuellt i kombination med reglering av ventilationen, fuktigheten och luftens renhet,

6. *värmepanna*: kombination av hölje och brännare som är konstruerad för att till vattnet överföra den värme som uppkommer vid förbränningen,

7. *nominell effekt (uttryckt i kW)*: den maximala värmeeffekt som tillverkaren fastställt och garanterar vid kontinuerlig drift om de av tillverkaren angivna verkningsgraderna respekteras,

8. *värmepump*: en anordning eller installation som utvinner värme vid låg temperatur från luft, vatten eller jord och levererar värmen till byggnaden.

Artikel 3

Antagande av metodiker

▼M1

Medlemsstaterna ska tillämpa en metod, på nationell eller regional nivå, för beräkning av byggnaders energiprestanda på grundval av den allmänna ramen i bilagan till detta direktiv. Kommissionen ska anpassa punkterna 1 och 2 i bilagan till den tekniska utvecklingen, med beaktande av de standarder eller normer som tillämpas i nationell lagstiftning. Dessa åtgärder som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2.

▼B

Denna metodik skall fastställas på nationell eller regional nivå.

En byggnads energiprestanda skall uttryckas på ett klart sätt och får innehålla en indikator för koldioxidutsläpp.

Artikel 4

Fastställande av krav på energiprestanda

1. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att minimikrav på byggnaders energiprestanda fastställs på grundval av de metodiker som anges i artikel 3. Medlemsstaterna får, när de fastställer dessa krav, skilja mellan nya och befintliga byggnader och olika kategorier av byggnader. Dessa krav skall ta hänsyn till allmänna förhållanden när det gäller inomhusklimatet för att möjliga negativa effekter såsom otillfredsställande ventilation undviks liksom till lokala förhållanden och till byggnadens avsedda användning och ålder. Dessa krav skall ses över med jämna mellanrum minst vart femte år och vid behov uppdateras för att återspegla den tekniska utvecklingen inom byggnadssektorn.

2. Kraven på energiprestanda skall tillämpas i enlighet med artiklarna 5 och 6.

3. Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa eller tillämpa de krav som avses i punkt 1 på följande kategorier av byggnader:

— Byggnader eller monument med officiellt skydd som del av en utvald miljö, eller på grund av deras särskilda arkitektoniska eller historiska värde, om överensstämmelse med kraven skulle medföra oacceptabla förändringar av deras särdrag eller utseende.

— Byggnader som används för andakt och religiös verksamhet.

— Tillfälliga byggnader som är avsedda att användas två år eller mindre, industrianläggningar, verkstäder och jordbruksbyggnader med lågt energibehov som inte är avsedda som bostäder samt jord-

▼B

bruksbyggnader som inte är avsedda som bostäder och som används inom en sektor som omfattas av ett nationellt sektorsavtal om energiprestanda.

— Bostadshus som är avsedda för användning mindre än fyra månader per år.

— Fristående byggnader med en total användbar golvyta på mindre än 50 m^2.

Artikel 5

Nya byggnader

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att nya byggnader motsvarar de minimikrav på energiprestanda som avses i artikel 4.

I fråga om nya byggnader med en total användbar golvyta över 1 000 m^2 skall medlemsstaterna se till att det sker en bedömning av om alternativa system är tekniskt, miljömässigt och ekonomiskt genomförbara, exempelvis

— decentraliserade energiförsörjningssystem, som baseras på förnybar energi,

— kombinerad värme- och elproduktion,

— fjärr/närvärme eller fjärr/närkyla, om sådan finns tillgänglig,

— värmepumpar, under vissa förutsättningar,

och detta skall beaktas innan byggandet inleds.

Artikel 6

Befintliga byggnader

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att, när byggnader med en total användbar golvyta på över 1 000 m^2 genomgår en större renovering, deras energiprestanda förbättras så att de uppfyller minimikrav, i den mån det är tekniskt, funktionellt och ekonomiskt genomförbart. Medlemsstaterna skall fastställa dessa minimikrav avseende energiprestanda på grundval av de krav på energiprestanda som fastställs för byggnader enligt artikel 4. Kraven får fastställas antingen för den renoverade byggnaden i dess helhet eller för de renoverade systemen eller komponenterna när de ingår såsom en del i en renovering som skall genomföras inom en begränsad tidsperiod, med ovan nämnda syfte att förbättra byggnadens totala energiprestanda.

Artikel 7

Energicertifikat

1. Medlemsstaterna skall se till att ett energicertifikat görs tillgängligt för ägaren eller att ägaren gör ett sådant certifikat tillgängligt för den presumtive köparen eller hyresgästen i respektive fall, när byggnader byggs, säljs eller hyrs ut. Certifikatets giltighetstid får inte överskrida 10 år.

Utfärdande av certifikat för lägenheter eller enheter för individuellt bruk i byggnadskomplex får grunda sig

— på en gemensam certifiering för hela byggnaden för byggnadskomplex med ett gemensamt värmesystem, eller

— på bedömningen av en annan representativ lägenhet i samma byggnadskomplex.

▼B

Medlemsstaterna får göra undantag från tillämpningen av denna punkt för de kategorier som anges i artikel 4.3.

2. Energicertifikatet för byggnader skall innehålla referensvärden, såsom aktuella rättsliga normer och riktmärken, så att konsumenter kan jämföra och bedöma byggnadens energiprestanda. Certifikatet skall åtföljas av rekommendationer för hur energiprestanda kan förbättras kostnadseffektivt.

Syftet med certifikaten skall vara begränsat till att tillhandahålla information och alla de effekter som dessa certifikat kan ha när det gäller rättsliga förfaranden eller annat skall beslutas i enlighet med nationella bestämmelser.

3. Medlemsstaterna skall vidta åtgärder för att se till att det i byggnader, med en total användbar golvyta på över 1 000 m^2 och som inhyser offentliga myndigheter och institutioner som tillhandahåller offentliga tjänster för ett stort antal personer och därför ofta besöks av dessa personer, placeras ett energicertifikat som inte får vara äldre än tio år och det på en plats som är framträdande och klart synlig för allmänheten.

Intervall för rekommenderad och aktuell inomhustemperatur och, i tillämpliga fall, andra relevanta klimatfaktorer får också vara tydligt anslagna.

Artikel 8

Inspektion av värmepannor

När det gäller minskning av energianvändning och begränsning av koldioxidutsläpp skall medlemsstaterna antingen göra vad som föreskrivs i a eller vad som föreskrivs i b nedan:

a) Fastställa nödvändiga åtgärder för regelbunden inspektion av värmepannor som eldas med icke förnybara flytande eller fasta bränslen med en nominell effekt på 20–100 kW. Sådana inspektioner får också tillämpas på värmepannor för annat bränsle.

   Värmepannor med en nominell effekt på över 100 kW skall inspekteras åtminstone vartannat år. För värmepannor som eldas med gas kan denna period utsträckas till fyra år.

   I fråga om värmeanläggningar med värmepannor med en nominell effekt på över 20 kW och som är äldre än 15 år skall medlemsstaterna fastställa nödvändiga åtgärder för en engångsinspektion av hela värmeanläggningen. På grundval av inspektionen, som skall innehålla en bedömning av värmepannans effektivitet samt pannans dimensionering i förhållande till byggnadens värmebehov, skall experter ge råd till användarna om utbyte av värmepannorna, andra förändringar i värmesystemet och alternativa lösningar.

b) Vidta åtgärder för att säkerställa att råd ges till användare om utbyte av värmepannorna, andra förändringar i värmesystemet och alternativa lösningar som kan omfatta inspektioner för att bedöma värmepannans effektivitet samt huruvida den är av lämplig storlek. Den totala verkan av ett sådant tillvägagångssätt bör i stort motsvara verkan av bestämmelserna i a. Medlemsstater som väljer detta alternativ skall vartannat år översända en rapport till kommissionen där likvärdigheten i tillvägagångssättet bedöms.

Artikel 9

Inspektion av luftkonditioneringssystem

När det gäller minskning av energianvändning och begränsning av koldioxidutsläpp skall medlemsstaterna fastställa nödvändiga åtgärder för

▼B

regelbunden inspektion av luftkonditioneringssystem med en nominell effekt på mer än 12 kW.

Denna inspektion skall innefatta en bedömning av luftkonditioneringens effektivitet samt luftkonditioneringens dimension i förhållande till byggnadens kylbehov. Lämpliga råd skall ges till användarna om möjlig förbättring eller utbyte av luftkonditioneringssystemet och om alternativa lösningar.

Artikel 10

Oberoende experter

Medlemsstaterna skall se till att certifieringen av byggnader, utarbetandet av åtföljande rekommendationer och inspektionen av värmepannor och luftkonditioneringssystem utförs på ett oberoende sätt av kvalificerade och/eller auktoriserade experter, oavsett om dessa arbetar som egenföretagare eller är anställda av offentliga organ eller privata företag.

Artikel 11

Översyn

Kommissionen skall, biträdd av den kommitté som inrättas genom artikel 14, utvärdera detta direktiv mot bakgrund av erfarenheterna av dess tillämpning och vid behov lägga fram förslag om bland annat följande:

a) Eventuella kompletterande åtgärder avseende renoveringar i byggnader med en total användbar golvyta på mindre än 1 000 m^2.

b) Allmänna incitament för ytterligare energieffektiviseringsåtgärder i byggnader.

Artikel 12

Information

Medlemsstaterna får vidta nödvändiga åtgärder för att informera dem som använder byggnader om de olika metoder som bidrar till förbättrad energiprestanda. Kommissionen skall på medlemsstaternas begäran biträda medlemsstaterna vid organiserandet av dessa informationskampanjer, som kan handhas i gemenskapsprogram.

Artikel 13

Anpassning av ramen

Delarna 1 och 2 i bilagan skall ses över med regelbundna mellanrum, som inte får vara kortare än två år.

▼M1

Anpassningar av punkterna 1 och 2 i bilagan till detta direktiv till den tekniska utvecklingen, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2.

Artikel 14

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

▼B

Artikel 15

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 4 januari 2006. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna får på grund av bristande tillgång på kvalificerade och/eller auktoriserade experter ta ytterligare tre år på sig för att fullt ut tillämpa bestämmelserna i artiklarna 7, 8 och 9. När medlemsstaterna utnyttjar denna möjlighet skall de underrätta kommissionen och tillhandahålla tillbörlig motivering tillsammans med en tidsplan för det fortsatta genomförandet av detta direktiv.

Artikel 16

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 17

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼B

BILAGA

Allmän ram för beräkning av byggnaders energiprestanda (artikel 3)

1. Beräkningsmetodikerna för byggnaders energiprestanda skall åtminstone integrera följande faktorer:

   a) Termiska egenskaper hos byggnaden (yttre skal och mellanväggar osv.). Dessa egenskaper kan också inbegripa lufttäthet.

   b) Värmeanläggningar och varmvattenförsörjning, inbegripet deras isoleringsegenskaper.

   c) Luftkonditioneringsanläggningar.

   d) Ventilation.

   e) Inbyggda belysningsinstallationer (huvudsakligen den sektor som inte är avsedd för bostadsändamål).

   f) Placering och orientering av byggnaderna, inklusive utomhusklimat.

   g) Passiva solvärmesystem och solskydd.

   h) Naturlig ventilation.

   i) Förhållanden avseende inomhusklimatet, inklusive planerat inomhusklimat.

2. Positiv påverkan av följande aspekter skall tas med i beräkningen i tillämpliga fall:

   a) Aktiva solvärmesystem och andra värme- eller elsystem som baseras på förnybara energikällor.

   b) El från kombinerad värme- och elproduktion.

   c) Fjärr-/närvärmesystem och fjärr-/närkylsystem.

   d) Naturligt ljus.

3. I syfte att användas i beräkningen bör byggnader delas in i kategorier, såsom följande:

   a) Enfamiljshus av olika typer.

   b) Flerfamiljshus.

   c) Kontor.

   d) Utbildningsanstalter.

   e) Sjukhus.

   f) Hotell och restauranger.

   g) Idrottsanläggningar.

   h) Byggnader för parti- och detaljhandel.

   i) Andra typer av energianvändande byggnader.